XXI. évfolyam. Pécs, 1893. julius 22-én. 58-ik szám.

Előfizetési árak:
Egész évre . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . 3 » — »
Negyedévre . . 1 » 50 »
Egy hóra . . . — » 50 »
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádosy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ
(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések
a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:
Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszi János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utcza) papir- és könyvkereskedéseiben.

A függetlenségi és negyvennyolczas párt ügye.

Az országgyülési függetlenségi és negyvennyolczas pártkörnek és a pártkörből ezelőtt két hónappal kilépett párttagoknak az újból való egyesülés megbeszélése végett kiküldött háromháromtagu bizottsága a maga részéről befejezte az egyesülés föltételeinek tárgyalását.

A kilépett képviselők óhajtásait, illetőleg a pártkörbe való visszalépésük föltételeit Eötvös Károly terjesztette elő öt pontban irásba foglalva. A pártkör részéről rendesen Justh Gyula vitte a szót, mikor az volt a kérdés, hogy a pártkör mit engedhet. De a tárgyalásban résztvettek azért úgy a pártkör, mint a pártkörből kilépett képviselők kiküldöttei valamennyien. Az értekezések eredményéről tudósitónk a kiküldött képviselők egyikétől, ki erre a másik oldalról is fölhatalmazást kapott, a következő értesitést veszi:

A föltételek között, a melyeket az egyesülés érdekében a pártkörből kilépett párttagok a körtől elvárnak, az, hogy a pártkör a „negyvennyolczas“ jelzőt hagyja el nevéből.

Rövid szóváltás után erre vonatkozólag abban állapodtak meg közösen, hogy ez a föltétel elejthető és el is ejtendő, mert a párt elnevezését tulajdonképen csak az országos párt gyülés változtathatja meg.

A második föltétel az, hogy a pártkör ne hánytorgassa a personalis unio kérdését.

A pártkör kiküldöttei erre azt felelték, hogy a personális unio kérdését határozottan értelmezi az 1891. deczember 31-iki Szózatnak a következő része: „. . . Ausztriával kölcsönös szerződési, állandó szövetségi s benső jó szomszédsági viszony, a mint ezt a fejedelmi közösség intézménye s a közvetlen szomszédság érdekei is szükségessé teszik: ime főpontokban ezek államjogi nézeteink; ezekből szükségképen következik a közös hadsereg, a delegácziók s a közös kormányzás eltörlése, melyre törekedni egy pillanatig se szünhetünk meg“; de értelmezi a kérdést az 1884-iki programm is s igy ez a föltétel mellőzendő volna. Ehhez a pártkörből kilépett párttagok is hozzájárultak s igy a föltételek másodikát is elejtették.

A harmadik pont az, hogy a delegáczióban való résztvevés nyilt kérdésnek hagyását a pártkör ejtse el.

Ezt a pontot a bizottság rövid tanácskozás után, melyben a pártkör kiküldöttei hangsúlyozták azt, hogy ennek a kérdésnek az előhozására most semmi ok fönn nem forog, közmegegyezéssel szintén mellőzte.

A fegyverbarátság kérdése került tárgyalás alá. Ez volt a föltételek negyedike. A pártkörből kilépettek, — mint Eötvös előadta — azt óhajtották, hogy ellenzéki pártokkal a függetlenségi és negyvennyolczas párt állandó szövetségre, fegyverbarátságra ne lépjen.

Ezt a föltételt a pártkör kiküldöttei azzal a megjegyzéssel fogadták el, hogy a párt eddig is csak esetről esetre kötött fegyverbarátságot más ellenzéki pártokkal, egyébként mindig a maga erejére támaszkodott s ezután sem koalizálódik egyik országgyülési ellenzékkel sem.

A egyházpolitikai kérdésekre vonatkozólag a kilépettek föltétele ez: Mondassék ki, hogy az egyházpolitikai kérdésekben a pártkörnek azok a tagjai, kik akár társadalmi állásuk, akár megmásithatatlan meggyőződésük szerint szavazhatnak, de a kérdés ellen való agitácziótól tartózkodni kötelesek.

A pártkör kiküldöttei erre a föltételre előterjesztették, hogy a kérdés tárgyalás alá vétele most sem nem czélszerü, sem nem szükséges; hogy annak ideje akkor lesz, ha a javaslat szőnyegre kerül s kijelentették, hogy akkor a pártkör a föltételben foglalt inditvány elfogadására is kész lesz.

A pártkör kiküldötteinek ezt a megjegyzését a kilépett párttagok elfogadták s igy ebben a tekintetben is közös megállapodás jött létre.

A megállapodásokról két egyforma jegyzőkönyvet állitottak össze, a melyek egyikét a pártkör elnöke Justh Gyula, másikát Horváth Ádám vette magához.

Ezeket mind a két fél delegáltjai saját megbizóik gyülése elé terjesztik — a mi nem várható még a legközelebbi napokra.

---

†

Sláby Paulai Ferencz cz. püspök 1814—1893.

Az egyházmegyének nagy halottja van. Közel 25 éve, hogy a nagy erélyéről ismert Daróczy Zsigmond, néhai nagyprépost, elhúnyt. Azóta helyét egy igénytelennek látszó, csendes, de munkás és következetes egyházi férfiu foglalta el, kinek nevét nem igen emlegették, de kezét annál inkább megérezték azok, a kik az egyházi kormányzat élén állanak; a ki szerény és visszavonult volt, de a ki mindamellett negyedszázadon át egyik főtényezője volt az egyházmegye kormányzatának.

*

Sláby Paul. Ferencz 1814. april 28-án született Zalamegyében, Nagy-Kanizsán. Szülői jómóduak lévén, az élénk eszü gyermeket kitünő neveltetésben részesitették s gondjuk volt rá, hogy gimnáziumi tanulmányait ne csak jól, de

---

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Forr a vulkán . . .

Forr a vulkán egyre még,
Ki nem alszik tűze, lángja;
Zúgó vihart, szenvedélyt
Meg nem unja, egyre várja.

Egyre, egyre for szivem,
Szenvedély, vágy dúlja mélyét
S hogy egyszer is elpihen,
Nincsen arra, nincs reménység.

Hunyni látom most tűzét,
Kedve lanyhul, vágya lankad,
Majd meg újra lánggal ég,
S nem pihen, nem ad nyugalmat.

Változó kedv, hangulat
Szeszélyesen játszik véle:
Egyszer örömre mutat,
Máskor ledönt mély örvénybe.

Halvány remény sugarát,
Gyönge fényét hogyha látom,
Már örömre váltja át
A könyüket szempillámon.

S hogyha búnak fellege,
Küld felém parányi árnyat,
Eltünik kedvem vele,
S szemem újra könybe lábad.

Sirok, aztán nevetek,
Könny és mosoly a vendégem . . .
Furcsa sziv ez, oly beteg,
S gyógyulását még se kérem.

Most vagyok csak lombos ág,
Most nap érjen, vihar tépjen;
Most enyém az ifjuság
Búját, kéjét mostan érzem:
Bár maradna mindig vélem!

Buday László

Kis mama.

— Rajz. Irta: **N. Zoltán.** —

Gubaföld tegnapig áldott csendes falu volt. Nem pusztitott sem a kolera, sem az adóvégrehajtó. Szorgalmas, józan magyar nép lakja, ki nem szorul búfelejtőre.

De ez a Mózsi zsidónak fáj.

Tegnap óta ég a falu a lelkesedéstől s Mózsi örvendve dörzsöli tenyerét a jó gseft reményében. Nem csoda, ilyet még nem látott András bátyó se, pedig volt ő még Talián- meg Burkusországban is.

Vörös tintával irt plakátok hirdetik, hogy ma estére előadatik a „Bakonyi rózsa“ énekkel vegyes szomoru játék 7 fölvonásban, végén gyönyörü „bengáli megvilágitással.“ Személyek: a Bakonyi Rózsa — Zengő Csilla, a társulat csillaga; azután rablók, grófok, herczegek aranyos ruhákban.

Alkonyatra már tömegesen gyülekezik a korcsmai udvaron a dolmányos meg a honi kék szoknyás közönség, itt-ott egy-egy kaputos is, és jó szivvel fizetve le a köteles hatosokat, siet be a magas deszka keritéssel körülvett kocsiszinbe, hol már teljes pompában áll a szinpad. Ugyan még mi sem látható belőle, mint egy rikitó szinekre mázolt ponyva, mely eltakarja belsejét a kiváncsi szemek elől.

Hallga!! Megcsendül a szinházi csengetyü éles hangja. A zsibongó szavak khaosza mintegy varázsütésre elnémul s az atyafiak lélekzetüket visszafojtva várják a kortina fölgördültét. A méla csendben hallható a szunyogok kara, a mint nagy igyekezettel fujják a nyitányt a könyfacsaró tragédiához.

kiváló sikerrel végezze. Már akkor volt alkalma a fiatal növendéknek az idegen nyelvek elsajátitására, mindamellett későbbi időben, saját szorgalmából, szerezte meg azt a nagy nyelvkincset, a melyről annyira ismeretessé vált, s ami egyik legfőbb szellemi előnyét képezte. Iskoláit Kanizsán elvégezvén, Pécsre, a papnevelő intézetbe vétetett föl. Hat éven keresztül mindig min a szerü növendék volt, úgy erkölcsi magaviselet, mint tanulmány tekintetében a legelsők között tündökölvén.

1836 ban néhai Szepessy Ignácz báró, a nagynevü pécsi püspök által föliszenteltetvén, ugyanazon év Minden Szentek ünnepén mondotta szülővárosában első miséjét. — Szülői s ismerősei nem jósoltak neki valami különös jövőt, bár kitünő tehetségét s vasszorgalmát jól ismerték, mert már hagyományos szokás, hogy az egyetemről haza érkező ifju papokat tartják magasabbra hivatottaknak; már pedig a kis Sláby nak nem ez a sors jutott osztályrészül. Azért kezdetben szerényen — bár rövid ideig — káplánkodott, előbb Kővágó Szőllősön, utóbb az akkor nagy nevezetességre vergődött Pakson. Itt fordultak meg azon időben a legbefolyásosabb egyházi és világi urak a legszivesebben.

E kis mezőváros valóságos mágnás-telep volt akkor. A nagy családi összeköttetések bizonyos hagyományos dicsfényt és tekintélyt biztositottak e város urainak egyházi úgy, mint polgári élet terén. S Sláby a legkedvezőbb időben jutott Paksra. Akkor még a Daróczyak, Pestyek, Rudnyánszkyak „in floribus" voltak. Hozzá még a fiatal pap a magyarosodásnak nagy előmozditója volt Pakson, s azon időben e szellemre fönt is kedvező szél lengedezett... Minél fogva érdemei nem maradtak rejtve, Sláby fiatal korában, 1844 ben a püspöki udvarba került. Itt ugyan csendesen dolgozgatott, — de meg van az élet könyvében irva: „Quem fata pendere volunt, non mergitur undis." Az élet könyvében magasabb hivatás volt számára kijelölve. Képesitve ugyan nem volt, de jobb hiányában, a hittudományi kar tanáraként alkalmazták. Itt, kartársai között prosenior, szorgalmával csakhamar pótolta azt, a minek azelőtt hiányában volt... „Quem urtica urit"... rövid idő alatt annyira ismeretessé vált, hogy egy napon csak azt vette észre: a pécsi központi papságnak egyik legszerencsésebb tagja. Ismeretes, hogy azon időben mint ritkult meg a pécsi káptalan tizedes sora egyszerre... s Sláby már 1859-ben kanonok s szemináriumi kormányzó lőn. Megmaradt egyelőre theol. tanárnak s zsinati vizsgálónak.

Mint papnevelőintézeti kormányzó könnyed, bizalmas modorával mindenkit megnyert, s azok voltak a pécsi szeminárium legszebb, aranjuezi napjai, a mikor még az intézet élén a néhai Sláby, mint rector, s a higgadt Rézbányay, mint lelkiigazgató, állottak. A papnövendékeket 1846-tól 1866-ig, tehát 20 éven át oktatta. 1867 ben székesegyházi főesperessé, bólyi apáttá, 1868 ban püspöki helynökké neveztetett ki. Ugyanazon évben káptalani helynök lőn s azóta kétszer újra megerősittetett e minőségében, 1869 óta nagyprépost s 1875 ben dulmi vál. püspökké neveztetett ki.

1886 ban a központi papság s főkép Szauter Antal és Troll Ferencz, pápai praelátus, kezdeményezésére, nagy ünnepélyességgel ülte meg 50 éves áldozópapsága évfordulójának napját, mely alkalommal az egyházmegye nagyprépostsága alatt szerzett érdemei elismeréseül diszes aranykeresztel s nyaklánczczal tisztelte meg. Már akkor sokan aggódtak életéért. Ünnepi lakomáján képviselve volt az összes egyházmegyei papság a világi előkelőségekkel egyetemben. De alig hangzott el az ünnepi lakoma utolsó örömzaja, — még pár nap, s az ünnepelt kezdett halálra válni.

Régi, csaknem harminczéves baja, a sérv, hirtelen veszedelmes jelleget öltött. Azóta, éveken keresztül, jobban csak szobájába visszavonulva dolgozgatott, régi barátságos modora eltünt, s helyét tompa önmegadás váltotta föl. Hugai, Szlávy Matild és Vilma, éveken át önföláldozóan ápolták s újabban, mióta ágyban fekvő beteg volt, ágya mellől, hónapokig alig távoztak. Orvosa két-három nap előtt végzetes kórtüneteket fedezett föl a beteg lábain, mire kijelentette, hogy napjai meg vannak számlálva. Aggódva lesték a házbeliek a beteg utolsó küzdelmeit, míg végre 19 én, szerdán d. u. fél 1-kor utolsó percze elérkezett. Elköltözött. Nincs többé. Élt 79 évet, 34 évig mint kanonok, 25-ik évében mint püspöki helynök, 23 éve nagyprépost s 6 éve aranymisés pap. Mint futó tűz, terjedt el a városban a hir: Szlávy nagyprépos meghalt . . . d. u. 3 óra tájban s azóta a temetésig naponta háromszor az összes harangok zúgása jelezte, hogy nagy hallottunk van . . .

*

Meghatva állunk ravatala mellett. Életében nem kereste a fényt, a dicsőséget, nem volt barátja föltünésnek, még azt sem szerette, ha nevét emlegették, kerülte a külső látszatot és zajt Egyszerüen élt. Asztalánál hajdan megfordult sok ember, de fényűzést, pazarlást nála nem látott senki. A mit tett, titokban tette. Nem tűrte, hogy „ujságolják." Szerette minden jótéteményét eltitkolni. — Volt idő, midőn nagyon népszerü volt. Szerette a kis klerust. Egész a legújabb időig minden papnövendéket névleg ismert. — Különösen kedvvel olvasta a latin klasszikusokat. Maga is páratlan latinsággal irt és beszélt, e tekintetben minden egyházmegyebelit fölülmúlt. Iró, szónok nem volt, de annál jobb tanár, még jobb előljáró, de legkitünőbb volt mint gazda. Már évek előtt mesés öszege volt. Annál nagyobb megütközéssel fogja fogadni a világ, hogy jótékonyczélra úgyszólva semmit sem hagyott, holott minden papnak erkölcsi kötelessége a tisztán egyházi javakból fenmaradó fölösleget jótékony-czélra forditani.

*

A temetés tegnap délelőtt ment végbe. Előzetesen gyászistentisztelet volt a székesegyházban, ahol Feszt l Karoly dr. vál. püspök mondott misét. Jelen voltak a káptalan tagjain kivül a központi és a környékbeli papság nagy része, Pulcz kir. táblai szüneti tanácselnök, a káptalani urodalom gazdasági és pénztári tisztjei stb. és az egész templomot betöltő közönség. A Libera után Troll Ferencz kanonok, pápai praelátus öltött gyászköpenyt s a papság a gyászházhoz vonult, ahol a megyei, városi notabilitások, a katonatisztikar Rózsa tábornokkal az élén, a különféle hivatalok és testületek tisztikarának tagjai, a katolikus legényegylet, a két veterán-egylet s nagy közönség. az elhúnyt tisztelői és ismerői vették körül a kapubejáratot. A gyászszertartás végeztével a boldogult földi maradványait a budai külvárosi sirkertben levő családi sirboltba vitték. A diszes temetést a „Kegyelet" temetkezési egyesület rendezte.

Hirek.

— **(A honvédszobor Kossuthnál.)** Emlitettük, hogy a magyar hölgyeknek az a bizottsága, a mely a budai honvédszoborra szánt érczkoszoru eszméjét megpenditette s költségeit összegyüjtötte, a honvédszoborról a művészszel gypszmásolatot vétetett s ezt a másolatot, mely a legapróbb részletekben is megegyezik az eredetivel, csakhogy annak nagyságban épen ötödrésze, elküldötte Kossuth Lajosnak. Helfy Ignácz országgyülési képviselő — mint emlitettük is — a napokban Kossuthnál járt s épen nála volt, mikor a becses emlék odaérkezett. Az „Egyetértés" egyik munkatársa Helfyvel beszélgetve, erre vonatkozólag több érdekes dolgott hallott. A szobor összetörve érkezett meg Kossuthhoz. Zala három darabban küldötte el az emléket, külön külön csomagolva, hogy igy a vasuton annál kevesebb baj érje. A három csomag közül a kettőben a szobor talapzata, egyben maga a szobor volt gondosan körülrakva szalmával. A vasuton való hányás-vetés közben azonban mind a három részben megsérült. A legtöbb törés a szobron történt. A honvédzászlót tartó keze s másik kezében a kard és a honvédre támaszkodó geniusz lába elvált a szobortesttől. Kossuth megörült a kedves emléknek, de nagyon sajnálta, hogy a vasuton igy megcsonkitották. Ruttkayné azonnal egy turini szobrászt hivatott magához s ez a szobrot három nap alatt kijavitotta, úgy hogy most meg se látszanak rajta a zuzódások. Ezután elvitték Ruttkayné elfogadó termébe s itt Kossuth márványmellszobra helyére állitották föl, nagyobb hatás kedvéért a szobor piedesz-

---

Csiling . . . csiling . . . A függöny lassu méltósággal fölhuzódik

A műértő közönség bámulata egy általános sóhajba olvad s nem egy komám asszonynak dobban meg ijedtében a szive, mikor a vad rablókapitány átdöfni készül Lucziát, a bakonyi rózsát.

Az első padból egy elfojtott fölkiáltás töri meg a csendet. Minden szem Dani bácsira irányul.

— Ki az? A tanitó úr! Mi lelte? Hallatszik össze-vissza.

Dani bácsi merőn néz a szinpadra s elhalaványult ajkakkal mormogja: „ő az, ő . . . a kismama." Az ő czukros kis felesége, a ki egy csunya napon megszökött a szeretőjével, magára hagyva Dani bácsit fájdalmával s egy pólyás babával. Azóta évek multak el. A pólyás baba csintalan ficzkóvá növekedett s Dani bácsi fájdalmát az idő lassankint sürü lepelbe burkolta. És most az elfojtott szenvedély kétszeres erővel törte keresztül gátját.

Egy pillanatra az öröm deriti föl vonásait s ideges mozdulatot tesz, mintha föl akarna rohanni a szinpadra, fölkapni Lucziát s elragadni e nyomasztó légkörből.

— A kis mama szinésznő! Hát megcsalta a nyomorult csábitó?!

Kitámolygott a szinházból a szabadba. A közönség nem igen ügyelt rá.

— Kicsit megártott az öregnek a meleg, majd a frisss levegő helyre hozza. S tovább lesték visszafojtott lélekzettel az izgató borzalmakat.

* * *

Dani bácsi nem nyughatott, folyton zaklatta lelkét a tudat, hogy a kismama szerencsétlen. Különben minek csatlakozott volna e kóbor csapathoz? Dani bácsi kész volt mindent feledni, mindent megbocsájtani. Lassanként beleélte magát abba a gondolatba, hogy a kismama ujra visszakerül családi tűzhelyhez. Ujra fognak élni boldogabb életet. Az árva „kis embernek" ujra lesz annyja, édes annyja s nem lesz többé árva.

Egy világos nyári ruhába öltözött fiatal nő nyitotta ki a kisajtót s az udvaron keresztül a szobába tart. Dani bácsi meg éppen kifelé. Az ajtóban találkoztak. Dani bácsi szótlanul összecsapta kezeit s szelid jóakarattal, mint orvos betegére nézett a nőre.

Ez elnevette magát.

— Haha! Mit bámulsz öregem? Tán meg sem ismered a kismamát?

— Szegény gyermekem, sokat szenvedhettél!

— No nem éppen, sőt mondhatnám vigan élek.

— De vége a szenvedéseknek. Ha el is buktál, fölemellek. Ide keblemre, én megbocsátottam.

Dani bácsi karjait kitárva, keblére akarta ölelni a kismamát, a ki azonban ügyesen kitért előle s kaczagva válaszolt.

— Még mindig a régi szerelmes bolondok vagyunk! Pedig nem illik hozzánk öreg. Tekints barázdás orczádra s ősz szakálodra. Pfuj!

Dani bácsi elámulva hallotta szavait.

— Liszka, hát nem térsz meg?

— Eh, hagyd! Egy csepp kedvem sincs hozzá. Különben majd adna a férjem . . .

— Férjed? . . .

tálja alá még egy félméter magas fazsámolyt téve Kossuth, fiával, Ferenczczel és Ruttkaynéval csak most nézték meg jól a budai honvédszobor nekik küldött mását. Kossuth végtelenül el volt ragadtatva a szobor szépségétől. Nem tudta eléggé dicsérni Zala művészetét, hatalmas kifejező képességét s azt az őszinte lelkesedést, melylyel művét megalkotta, s mely annak minden vonásából kisugárzik. Gyönyörüségét fokozta az a levél, a melyet a szobor kiséretében a magyar hölgyek bizottságától kapott s a melyben arra kéri őt ez a bizottság, hogy a magyar honleányoknak ezt az emlékét fogadja tőlük szivesen. Kossuth naponta megnézi a szobrot s mindig hosszu ideig áll előtte gyönyörködve annak szépségeiben. Ruttkayné már irt a hölgyek bizottságának, köszönetet mondott bátyja nevében is a kedves meglepetésért, de Kossuth maga is megköszöni azt nem sokára. Most iratai negyedik kötetének utolsó fejezetén dolgozik, ez lefoglalja minden idejét.

— (**Mohács a pécsi szinháznak.**) Mohács városa gavallérul cselekedett, mikor a pécsi szinház épitési költségeire 300 frtot szavazott meg, mintegy hallgatagul viszonozni akarván azt, hogy a pécsi közönség évekkel ezelőtt körülbelül ugyanennyit juttatott — egy műkedvelő előadás alkalmával — a Mohácson állitandó Lajos emlék alapjára.

— (**A pécs-barcsi vasut állami kezelésben.**) A Magyar államvasutak igazgatósága jelenti: A Pécs Barcsi Vasut Részvénytársasággal a társulati pálya üzletének vitele iránt kötött szerződés immár életbe lépvén, az emlitett vasut üzemét, mint a részvénytársaság üzlet-igazgatósága véglegesen átvettük olyképpen azonban, hogy a nevezett vasutat továbbra is teljesen különálló vállalatként és elkülönitett számadás mellett fogjuk vezetni. A külső végrehajtó szolgálatot illetőleg különben a pécs-barcsi vasut jövőre is zágrábi üzletvezetőségünk, illetőleg pécsi forgalmi főnökségünk fennhatósága alá fog tartozni.

Ezzel véglegesen el van döntve az a polemia is, melyet a F. Z. sajátságos makacssággal folytatott velünk, kik azt állitottuk, hogy a barcsi vasutnak állami kezelésbe menéséről szóló szerződés alá van irva. A szerződés akkor tényleg alá volt ira, az átmeneti vezetése az üzletnek azóta folyt is s most a szerződés — a kikötött idő után — tényleg életbe is lépett.

— (**A Mannlicherek átalakitása.**) Sohse készülnek el az öldöklő szerszámok teljesen; s a hadsereg, mig csak valami bóbortos föltaláló akad ezen a nagy földgömbön, soha sem lesz teljesen fölszerelve. A teljes fölszerelés napján következik csak be a várva várt „leszerelés.“ Most a Mannlicher puskákat alakitják át a füsttelen puskapor számára. Kedden egész sereg katonai puskamives érkezett Pécsre, hogy a fegyvereket sürgősen átalakitsák még a küszöbön levő nagygyakorlatok előtt. A szükséges új fegyverrészeket Bécsből küldték nemrég ide.

— (**Törvényszéki orvos.**) Az igazságügyminiszter a pécsi kir. törvényszéki fogháznál fölmerülő orvosi, valamint a pécsi törvényszék területén előforduló törvényszéki orvosi teendők rendes ellátásával Jellasich István dr.-t bizta meg.

— (**Szombathelyi kerékpárosok Pécsett.**) Két szombathelyi bicziklista: Korcsmáros Kálmán dr. és Uj Sándor kerékpáron tette meg az útat városukból Pécsre, hova szerdán délben érkeztek meg. A pécsi kerékpárosok egyletének legtöbb tagja elükbe ment s üdvözölte a kitartó biciklistákat. Ezek tiszteletére bankettet is rendezett a kerékpárosok egyesülete, melynek elnöke, Zsolnay Vilmos gyáros szinten megvendégelte az iderándult sportsmann eket.

— (**Vitriol-veszedelem.**) Szerdán a vasuti pályaudvar egyik áruraktára előtt egy vitriolos-korsó eltörött s a kiömlő vitriol meggyúlt. A szinhelyen levő emberek, áruk, maguk a raktárak is nem kis veszedelemben forogtak az égő vitriol körül. Szerencsére az egyik munkásnak volt annyi lélekjelenléte, hogy az égő folyadékra gyorsan földet lapátolt s ezzel elnyomta a tüzet. A központi tüzoltóságot is értesitették és segélyül hivták, de mivel pár pillanat alatt megszünt a veszedelem, telefonon ismét lemondtak a kért segitségről.

— (**A városi uszoda bérbeadása**) nem akar jól sikerülni. Nemrég tartották meg az első árverést ez ügyben, de az eredmény nem lévén kedvező, csütörtökön újból árvereztek. Ez alkalommal a legelőnyösebb ajánlatot Krausz Adolf tette, 1602 frtot igérve az uszoda és a hozzátartozó korcsma haszonbére fejében. Úgy halljuk a tanács még egy újabb árverést fog kihirdetni, mivel még ez a most jelzett összeg is csak két harmadrészét teszi az eddigi bérnek.

— (**A pécsi kereskedelmi- és iparkamara háza.**) A kereskedelmi- és iparkamara megvette a Perczel- és Kisfaludy-utczák sarkán levő Varga-féle házat, melynek telkén nagy palotaszerü házat épittet. Ebben a kamara számára szükséges helyiségeken kivül ipari szakiskolának is jut hely.

— (**Két hétig álomban.**) Baranya-Sellyén egy földmives-családnak sajátságos betegje van. A fiu két hétig szakadatlanul feküdt mély álomban. Úgy mondják, hogy ez a baja minden nyáron utoléri s mindenkor két hétig alszik a fiu.

— (**Jónás Jancsi dicsősége.**) A mi Jancsi primásunk, ki most Chicagoban van, a bandájával az Egyesült Államok elnöke előtt játszott, ki nagyon megdicsérte a bandát. Jancsiék a télen Bostonba mennek.

— (**Ménvásár az állam részére.**) A földmivelési m. kir. minisztérium fölhivja mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában három és fél évet betöltött, de a nyolczadik évet még meg nem haladt ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, mely városban, községben vagy pusztán áll, továbba az eladási árt is a fent nevezett minisztériumnak (50 kros bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb f. é. augusztus 20-áig jelentsék be. Az eladandó méneket a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakóhelyeihez képest, úgy a mint a mult évben, ismét egyes központokon fogják bizottságilag megszemlélni és a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásárolni és átvenni. 165 czentiméternél alacsonyabb méneket, tekintettel a méntelepekben már meglévő anyagra, nem fognak vásárolni, kivéve, ha az egyed kitünő minősége a megszerzést kivánatossá teszi. A megvásárolt ének vételárát csak 1894. évi január hó első felében fogják azon adóhivatalnál utalványozni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölend.

— (**Megdorgált biróságok.**) Az igazságügyminiszter a következő föltünő körrendeletet küldötte az összes első folyamodásu törv.-székekhez és járásbiróságokhoz; „A nagymélt. magyar királyi igazságügyi miniszter urhoz beérkezett hivatalos minősitések azt tanusitják, hogy szorgalom tekintetében a biróságí személyzet az elsőfoku biróságoknál általában nem áll a megkivántató szinvonalon, a menyiben a szorgalmat illetőleg a másodfoku (kellő) jelzettel minősitettek száma aránytalanul nagyobb a „fáradhatatlan“ jelzéssel minősitetteknél. Az igazságszolgáltatás érdekében a javulás e tekintetben mulhatatlanul szükséges; ennek folytán fölhivom a királyi törvényszéki elnök (járásbiró) urat, hogy tudassa a vezetése alatti királyi törvényszék (járásbiróság) összes személyzetével, hogy ő nagyméltósága a magyar királyi igazságügyminiszter ur, a birói és birósági tisztviselői állások betöltésénél az illetők szorgalmára és ügybuzgalmára nagy súlyt helyezend.“ — S ezt a világ leglustább igazságügyminisztere mondja. Vajjon az ő szorgalmi minősitését melyik foku jelzéssel fejezhetnők ki?

— (**Közegészség és népesedés juniusban.**) A városi tiszti főorvos havi jelentése szerint a város közegészségi állapota az elmúlt hóban tetemesen javult. Az összes kórházakban 524 beteget ápoltak, ezek közül a városiban volt 426, az irgalmasoknál 79, a bányatelepiben 19. — Élve született juniusban 89 gyermek, meghalt 76 egyén; ez utóbbiak közt 17 idegen volt, kiket leszámitva 30 születési szaporulat mutatkozik. A szülöttek közt volt 51 fiu, 38 leány, törvényes 67, törvénytelen 22; róm. katolikus 80, ágostai 3, református 1, izraelita 5. Iker egy izben született; házasságra 27 pár lépett. A meghaltak közt volt 35 férfi, 41 nő, 69 róm. hatolikus, 3 ágostai, 1 református, 1 gör. keleti, 1 izraelita, 1 ismeretlen vallásu. A legmagasabb kort egy 79 éves özvegy napszámosné érte el. Halva született 6 fiu, 1 leány, 6 törvényes, 1 törvénytelen.

— (**Kinevezés.**) Az elhalt Böhm kórházi gondnok helyébe a polgármester Kerbolt Pál városi számtisztet nevezte ki, aki eddig is helyettesitette a gondnokot.

— (**Banda-alakulás.**) A Miskolczi-féle czigányzenekart Horváth Laczi Budapestről jött czigány-primás vette át, ki már Pécsett is volt egy izben, s jó czigány hirében áll.

— (**Szerenád az ezredesnének.**) Az 52. gyalogezred zenekara csütörtökön este 8-9 óra között szerenáddal üdvözölte Corti Olga grófnét, az ezredes nejét, ki neveünnepe előestéjét ülte.

— (**Világi-pappá lett szerzetes.**) Rákosi (Reindl) Czyprián pécsi szent-ferenczrendi szerzetes pápai dispenzáczió alapján a szerzetből kilépett, s mint világi pap Csanád-egyházmegyébe vétetett föl.

— (**A takarmánykiviteli tilalom.**) A kormány ma a takarmánykivitel eltiltására vonatkozólag a következő rendeletet bocsátotta ki:

A magyar minisztertanács elhatározása alapján és egyetértőleg az érdekelt császári királyi osztrák minisztériumokkal a széna, mindennemü friss és száritott takarmányfüvek, szalma és szecska kivitele az osztrák-magyar vámterület összes határain megtiltatik.

Ez a tilalom azon a napon lép életbe, amelyen az egyes vámhivatalok tudomására jut és visszavonásig érvényben marad.

Azok a takarmanyküldemények, melyek 1893. évi julius hónap 20 ig vasuton vagy hajón külföldre való elszállitás végett feladattak, a tilalom alól kivétetnek.

Budapest, 1893. julius 20-án.

Wekerle, s. k.
Lukács, s. k.
Gróf Bethlen, s. k.

Ugyancsak e napon jelent meg az osztrák kormány megfelelő rendelete is.

— (**Rabstatisztika.**) Az ügyészi fogházban junius hóban 125 rab volt; köztük 95 jogerejüleg elitélt. Férfirab volt 105, nő 20. A rabkoszt 486 frt 78 krba került.

— (**Villámcsapás.**) Mint dunaszekcsői levelezőnk irja, hétfőn déltájban ott erős zápor és jégeső esett, s ez alkalommal a villám Mészáros János házába lecsapott. A villám a kéményen át hatolt a házba, hol Mészáros feleségét és a kis csecsemőjét, ki éppen anyja emlőjén volt, érte. Mindkettőt megperzselte, de szerencsére nem tett bennük életveszélyes kárt.

— (**Szinházi műsor.**) Ma szombaton Ujházi Ede első vendégfölléptével: „Constantin abbé“ vigjáték 3 fölv. Halévy-tól. A főszerepeket, Ujházin kivül, ki az abbét játsza, Somogyiné, Pethes, László, Szendrői Ella, Kalmár Piroska adják. Vasárnap két előadás. Délután 3 órakor: „Don Iván“ bohózat 3 fölv. Este Ujházi 2-ik vendégföllépte: „Falu rossza“ népszinmű 3 fölv. Tóth Edétől. Uj-

---

— Igen, igen Darvassy a hős szerelmesünk. Tudod csak úgy . . . Csinos fiu, csupa sima elegánczia, csupa tűz.

Dani azt hitte, álmodik. Annyira sülyedt már ez az asszony! Egyik szeretőjét megcsalja a másikkal, utóbb ezt is a faképnél hagyja a harmadikért. Szerelem, részvét helyét e szavakra megvetéssel vegyült szánalom foglalta el. Keserüen elmosolyodott, Ez az ő gyermekének anyja?

— Gyi te fakó!

Egy 4—5 éves szöszke fiucska szaladt be fűzfavesszőn lovagolva az udvarra s az idegent megpillantva szemérmesen apja mellé huzódott.

— Dani — szólt a nő — hogy megnőtt a gyerek. Ide fiam, hadd csókoljalak meg.

Dani bácsi tiltólag fölemelte karját, hogy ne mételyezze meg az anyai csók az ártatlan ajkakat, de utóbb csendes czinizmussal tette hozzá:

— Ne félj, csókold meg a — nénit...

házi a baktert játsza. A többi nagyobb szerep Földvári, Szathmári Zsuzsa, R. Balogh Etel, Kalmár P., Pethes, Tóth stb. közt oszlik meg. Hétfőn Ujházi 3-ik vendégföllépte: „Lengyel zsidó“ dráma 3 fölv. Erckmann Chatrian-tól; először. Ujházin kivül Pethes, Kalmár P., Bodroginé, Sárdi stb. játszanak tényező szerepeket. Kedden Ujházi 4-ik vendégföllépte: „Párisi regény“ szinmű 5 fölv. Feuillet Oktávtól. A vendég-művész mellett Szendrői Ella, R. Balog Etel, Kalmár Piroska, Pethes, Kőmivesné, Sárdi stb. kaptak nagy szerepeket. Szerdán Ujházi utolsó föllépteül: „Lemondás“ szinmű 4 fölv. Herczeg Vilmostól; először. Az előadások e hó 31 én érnek véget.

— (**Az adó juniusban.**) A pénzügyigazgató havi kimutatása szerint Pécs város területén, junius hóban 11.738 frt 91 krt fizettek be egyenes adók czimén, 332 frt 41 krral többet, mint múlt évi juniusban. Az év elejétől 160,767 frt 42 kr folyt be e czimen, 594 frt 39 krral több, mint tavaly az időszak alatt. Hadmentességi dijat 180 frtot fizettek be juniusban, 178 frt 20 krral többet, mint tavaly, mert múlt év junius havában kerek 1 frt 80 kr. folyt be e czimen.

— (**Németországi áldozati gyertyák.**) Még juniusban közöltük azt a beküldött fölszólalást, mely szerint a keszüi plébános állitólag nem fogadja el a helyi gyertyakészitők által gyártott áldozati gyertyákat, hanem az illetőktől elszedve a pénzt maga hozat külföldről gyertyákat. Andrin Gergely keszüi plébános most Hartl Ferencz pécsi viaszgyertyakészitőtől kiállitott nyilatkozatot küldött be, melyben Hartl bizonyitja, hogy a keszüi templom részére évek során át ő szállitja a gyertyákat. Mi már akkor kijelentettük, hogy a fölszólalásban foglaltakért a felelősség a beküldőé s e nyilatkozat kielégit bennünket, bár valaminek mégis kellett ott történnie, mert szél nélkül nem mozog a haraszt.

— (**A Mecsek-egyesület aldunai kirándulása.**) A Mecsek-egyesületben jó és tetszetős tervet készitenek. Az Aldunára terveznek nagy társas kirándulást, melyre augusztus 20-adikán indulnának el a résztvenni kivánók. Hajón tennék meg az érdekes, látványossággal teli utat Mohácstól Orsováig, mely egy hetet venne igénybe. Utba ejtenék Belgrádot, Fehértemplomot, Aninát, Marillavölgyet, Orsovát, Adakálét, Herkulesfürdőt stb. nevezetes helyeket. Az összes költség 50 frtnál nem tesz ki többet. A részletes programmot az egyesület a napokban teszi közzé a lapokban és a „Nádor“ fogadó kapubejáratánál levő hirdetési tábláján.

— (**Pályázat ösztöndijra.**) A pécsi kereskedelmi és iparkamara a feloszlott „Pécsi kereskedelmi és ipartársulat“ vagyonának kamatjövedelméből álló ösztöndijra pályázatot hirdet. Az ösztöndij 104 frtot tesz, melynek egyik fele valamely kereskedelmi, másik fele pedig valamely ipari középiskolát vagy valamely magasabb szakiskolát látogató, pécsi illetőségü szorgalmas és jómagaviseletü szegénysorsu ifjunak tanulmányai befejezéseig adományoztatik. Az iskolai, erkölcsi s szegénységi bizonyitványnyal felszerelt kérvények a pécsi kereskedelmi és iparkamarához folyó évi augusztus hó 20-ig nyujtandók be.

— (**A járásorvosi állás megszüntetése.**) A közegészségügyi tanács egy legujabban benyujtott munkálatában azt javasolja a belügyminiszternek, hogy szüntesse be a kormány a járásorvosi intézményt és kapjanak a kör- és községi orvosok mint állami hivatalnokok 600 forint fizetésminimumot, a melyhez azután még a látogatói dijakat és nagyobb kerületekben a fuvardijakat kapják. A javaslatra az inditotta a közegészségügyi tanácsot, hogy Magyarországon a körorvosi állásoknak legalább egy negyed része betöltetlen, a minek az az oka, hogy a községi és körorvosoknak nagyon rossz a helyzete. Ugy kell kikönyörögniök a fizetésüket a birótól és jegyzőtől, a kiktől ennélfogva teljesen függnek anyagilag. Ha a kormány a javaslatot elfogadná és a reformot behozná, akkor ez állásokra többen is jelentkeznének, mert nyudodt jövőt biztositanának maguknak. A közegészségügyi tanács javaslatát a belügy miniszter haladéktalanul tárgyalni fogja, s nem lehetetlen, hogy e reformot még e nyáron behozza.

— (**A kereskedelmi miniszter a kivándorlás ellen.**) A kereskedelmi miniszter rendeletet intézett az összes vasutak és gőzhajózási vállalatokhoz a kivándorlási visszaélések dolgában. A vasuti és hajószemélyzetnek leginkább van alkalma megfigyelni a kivándorlókat és a kivándorlási ágensek üzelmeit. Az is megtörténik, hogy a vasuti kalauzok s különösen kisebb állomások alantas személyzete támogatja ezeket a emberhús kereskedőket. Mindezt előre bocsátva, a miniszter fölhivja az illető közlekedési vállalatok igazgatóságait, utasitsa alárendeltjeiket, hogy az esetben, ha kivándorlást tapasztalnának, avagy kivándorlási ügynökök üzérkedéséről tudomást szereznének, erről minden egyes esetben, az illetékes szolgabirói, illetve rendőrkapitányi hivatalt haladéktalanul értesitsék s ügyeljenek arra, hogy személyzetük össze ne játszék a kivándorlókkal vagy csábitóikkal.

— (**Hajdina mint póttakarmány.**) Egy öreg gazdánk fölhivja a gazdálkodók figyelmét a mostani takarmányszűk időben a hajdinára (Tatárka). Ugyanis a hajdina mint tarlónövény vethető aratás után s csak némileg kedvező időjárás mellett elég jó fejlődést mutathat: a hajdina teljes virágjában vágandó le és mint a luczerna vagy lóher egy napi fonnyadás után kis petrenczékben megszáritandó.

— (**Figyelmeztetés.**) A pécsi Frigyes gyalogsági laktanya cs. és kir. parancsnoksága közhirré teszi, hogy az ügyeleti szobájában f. évi julius hó 31-én délelőtt 11 órakor irásbeli bizrositási tárgyalást tart a fenti laktanya markotányos és szatócs üzletére vonatkozólag, melyre a vállalkozni szándékozók meghivatnak. A közelebbi föltételek a mult számunkban közzétett hirdetésből megtudhatók.

— **A pécsi sertéshizlalda heti jelentése** 1893. julius hó 12-ik napján. Sertés állomány 4924 darab sertés. Ölésre alkalmas 555 darab sertés. Árak: öreg kövér — — — fillér, fiatal nehéz első minőségü 88—90 fillér, szedett 80—86 fillér kilogrammonkint. Páronkinti 45 kg. élet leszámitással. Süldők ára 64—68 fillér kilogrammonkint élősulyban. Az üzlet irányzata: emelkedő. Takarmány árak: kukoricza 11 korona 40 fillér m.-m., árpa 12 korona — fillér m.-m., kukoricza-dara 12 korona 70 fillér, árpa-dara 13 korona 30 fillér. Darálásdij 1 korona 20 fillér m.-m.

Művészet, irodalom.

A szinkörből. Szerdán, csütörtökön és pénteken „Az ember tragédiája“ nehezedett rá a szinkörre, de ebben a melegben a közönségnek is nehéz emésztetü dolog a filozofus drámai költemény, s emiatt ha nem is volt teljesen üres a szinkör, még sem lelkesült érte a közönség úgy, mint ahogy ez a kiváló alkotás egyébkor lelkesiteni szokta még a szinházba ritkán járókat is. Pethes, Szendrői Ella és Peterdi alkották a triászt, mely a jeles mű láncszemeinek sokszor ismétlődő összefűző kapcsa. Pethes az első szinekben gondolkodva alakitott; ez a figyelmes gondossága azonban később halványult. Sok körülmény: szezon vége, türhetetlen hőség, nyughatatlan, figyelmetlen közönség, lanyha környezet — játszik ilyenkor közre, hogy a legambiczióusabb szinész veszitsen a lelkesedéséből. S ezek számitásba vételével Pethes Ádámja elismerésre méltó alakitás. Szendrői Ella is — Éva kevésbé jelentős szerepében — fönn tudta tartani az illuziót, mi e drámai mű élvezéséhez szükséges kellék. Nem művészetet kiván e szerep, csupán szinészi rutint, s azzal Szendrői Ella bőven rendelkezik. Ha többet tapsolt volna a közönség, többet is érdemelt volna meg, Pethessel együtt, mint mennyit kapott. Peterdi is átlubiczkolt a Luczifer ingoványain az ő értelmes deklamácziójával és szintén kész rutinjával. Nem alkotott nagyott, kiválót, de a fölületes hallgatóval meg tudba értetni, amit Luczifer bölcselkedik. Az összelőadásnak voltak hézagai, hiányosságai, amiket a komolyabb kritika kifogásokként emlitene meg. Jól estek ellenben a szemnek a dekorácziók, melyeknek Végh István a készitőjük, akinek a darab látványos szinrehozatalában sok érdeme van. Az új szinház diszlettára sokat nyerne, ha a fölszerelés eme részének elkészitésével ezt az ügyes embert biznák meg.

Tanügy.

A tanfölügyelő félévi jelentése, melyet a város közigazgatásási bizottságához terjesztett be, igen érdekes adatokat tár elénk. Mindennap járt iskolába (az elemi, fölső nép-, polgári-leányiskolába, főgimnáziumba és főreáliskolába) 2757 fiu, 2442 leány, összesen 5199. Az ismétlőbe, iparos tanoncz stb. iskolába 1043 fiu, 283 leány, összesen 1326. A női kereskedelmi tanfolyamba 11, a Porgesz-féle keresk. középiskolába 72; s igy az iskolákba járók főösszege 6625. A népszámlálás adatai szerint pedig csak 5928 a tankötelesek száma s igy 697 tel tényleg több járt iskolába, mint amennyi a népszámlálás szerint köteles lett volna. Ime milyen megbizható az összeirás. Az iskolaszék működéséről nagy elismeréssel szól a jelentés, s a tanfölügyelő különösen kiemeli az iskolaszék abbeli tényét, hogy a külvárosi tanitók fizetését egyenlősitette a belvárosiakéval, amely különbség sok keserüségre adott okot a város tanitói között; reméli, hogy a fölöttes hatóság, mely tanügyi téren soha sem volt szükmarku, hozzájárulását nem fogja megtagadni. Az iskolába járók egészségi állapota a lehető legkedvezőtlenebb volt. A difteritisz miatt nagy volt az iskolai mulasztás. Nagy volt a halálozás is. Elhalt az év első felében 76 iskolaköteles, köztük 41 fiu, 35 leány. De ennek ellenére is az oktatási eredmény teljesen kielégitő volt, s ez a tanitók érdeme, kik a nehéz viszonyok között buzgóságukkal, kitartásukkal azon igyekeztek, hogy az eredmény minél sikeresebb legyen. Emellett a tanitók szakmájukat illető egyébb munkával is foglalkoztak s tanácskozásaikon igen sok kérdést vitattak meg. Kiemeli a pécsbányatelepi iskolát is, mely kiváló sikert mutatott föl a nem magyarajku tanulók közt a magyar tanitási nyelv terén, az alaki képzés minden koczkáztatása nélkül. Megdicséri az iparostanoncz-iskolát is, mely jó fegyelmezettsége mellett szép sikert ért el.

Iskolai értesitők

az 1892/93. tanévről.

A siklósi közs. polgári fiu-iskola értesitője. Az értesitőt közli Szabó Ferencz igazgató. A lefolyt iskolai év nevezetesebb eseményét képezi az a változás, mely a polgári iskola alapvagyona kezelésében beállott. Ugyanis az iskola alapvagyonát ezideig a polg. iskolaszék kezelte, bár a vele járó nagymérvü felelősség az iskola megalapitásától kezdve terhére volt; az a körülmény pedig, melynél fogva az iskola vagyonát a vagyon kezelésére vonatkozó miniszteri szabályrendelet értelmében a megfelelő mértékben gyümölcsöztetni képtelen volt, az iskolaszéket arra késztette, hogy a vagyon kezelését Siklós nagyközségnek, mint szabadabban rendelkező testületnek adja át, oly föltétellel, hogy ezen alapvagyon a község egyéb vagyonától elkülönitve kezeltessék. A polgári iskola alapvagyonának tényleges átadása 1893. évi február hó 18 án végre megtörtént. Az iskolának tényleges vagyona ez idő szerint körülbelül 135.632 frt. — A rendes tanitás szeptember 5-én vette kezdetét s a törvényes szünetek kivételével junius 13-ig tartott. Az ifjuság egészségi állapota az elmult iskolai évben sem volt kielégitő. A difteritisz és a járványosan föllépett kanyaró és fültő-mirigy-lob okozott a tanulók között több megbetegedést. Haláleset azonban nem fordult elő. Az iskolai év tornaversenynyel és záróünnepélylyel fejeztetett be. A tanári testület 6 tagból állott. Az intézetbe iratkozott 93 tanuló, ezekből kimaradt 9, a tanév végén maradt 84; helybeli volt 48, vidéki 45. Magyar volt 93, a magyarnyelv mellett beszélt más idegen nyelvet is 45.

Pámmer Juliána nyilv. joggal fölruházott leánynevelő és tanintézetének értesitője. Közli Pámmer Péter igazgató. Az intézet hatosztályu. Az intézetbe állandóan járt 40 tanuló, meghalt 1. Anyanyelvre nézve magyar volt 36, német 2, szerb 2. Siklósi 30, vidéki 10.

A budapesti állami ipariskola értesitője. Szerkesztette Hegedüs Károly kir. tanácsos, igazgató. Hogy az ipariskola czélját és kiváló fontosságát mennyire belátja

közönség, biztos mérvadója annak a beirt tanulók száma, mely minden évben fokozatosan növekedik. Az állami ipariskolába iratkozott összesen 949 tanuló, ezek közül a rendes tanfolyamra 222. A m. kir. technologiai iparmuzeumban az egyes szaktanfolyamok hallgatására összesen 429 egyén iratkozott be. A két intézet különböző tanfolyamainak összesen 1378 hallgatója volt.

A rendes tanfolyam 222 tanulója közül kimaradt 13, meghalt 2, a tanév végén maradt 207, 18-al több, mint a megelőző évben. Magyar volt 179, német 23, tót 3, lengyel 1, olasz 1. Az épitészeti szakosztálynak 85 tanulója volt, a gépészeti szakosztálynak 67, a vegyészetinek 8, a fém-vasipari szakosztálynak 26 és a faipari szakosztálynak 23. — A tanulók gyakorlati ismereteik gyarapitása czéljából ez évben is számos kirándulást tettek. Az ifjuság önképzésére négy pályadij volt kitűzve. A lefolyt iskolai évben 38 tanuló élvezett ösztöndijat, a melynek összege 3420 frtot tett ki. Ezen kivül a jó előmenetelü, szegénysorsu tanulók tandijmentességi kedvezményben is részesültek. A tanári kar 23 tagból állott.

Az épitőiparosok téli tanfolyama négy téli félévre terjed. A hallgatók száma 121 volt; mesterség szerint kőmüves volt 85, kőfaragó 3, ács 33; magyar 103, német 14, tót 8, cseh 1. A tanári testület 14 tagból állott.

A gőzkazánfűtők és gőzgépkezelők esti tanfolyamában a tanfolyamokat végzett munkások száma 554 volt, kiket 4 tanár tanitott.

Csarnok.

Az iró.

— Pierre Véron rajza. —

I.

Ki ő? Honnan jő? Miből él?

Én nem tudom, ti nem tudjátok, senki sem tudja.

De névjegyein kifogástalan nyomásban olvasható: X . . ., iró.

II.

Mintegy húsz évvel ezelőtt jött Párisba. Senkit sem ismert, senki sem ismerte őt.

Az ismerkedésnek kényelmes módja a reklám. Egy szép reggel egy kis szinházi lap a következő levelet közölte:

„Szerkesztő úr!

A napi sajtó utján értesültem, hogy legkiválóbb iróink egyike a Théâtre-Francais bizottsága előtt szinművet fog fölolvasni, melynek tárgya az ókori történelemből van meritve.

Végtelenül le volnék önnek kötelezve, ha megengedné, hogy minden félreértés kikerülése végett kijelentsem becses lapjában, hogy én is dolgozom egy öt fölvonásos verses szinművön melynek czime: Numa Egeria nymphánál. A mű befejezéséhez közeledik s szintén a Comédie-Franczaisenek van szánva.

Fogadja előre is hálás köszönetemet. Maradtam kiváló stb.“

E levél természetesen igy volt aláirva: X . . ., iró.

III.

Ezzel lába benne volt a kengyelvasban.

Midőn ez emlékezetes nyilatkozat megjelenése estéjén belépett a sörcsarnokba, melybe egy idő óta járt, nagy mozgás keletkezett.

A pénztárosnő, a ki olvasta a kis szinházi lapot, barátságos mosolylyal fogadta.

A pinczér megbámulta, mint egy nyilvános szobrot.

A vendégek körülvették és kérdésekkel ostromolták:

— Ön tehát a szinház számára dolgozik? . . . És erről mit sem szólt nekünk . . . Igazán jól teszi, ha nem hagyja, hogy a benfentesek elvigyék orra előtt a koncot . . . Helyet az ifju tehetségeknek! . . . Pompás szinműtárgy különben! . . . Mikor szándékozik ön befejezni.

Ő zárkozott, óvatos, tartozkodó volt. Fontoskodva néhány megjegyzést koczkáztatott a művészetek hanyatlásáról s pár szóval elmondta véleményét a modern aesthetica synthesiséről.

A vendégek meghallgatták a nélkül, hogy értették volna. Néhányan gondolták magukban:

— Ime egy üresfejü ficzkó, a ki a tudóst játsza.

Két héttel később a mi hősünk a sörcsarnok zászlóvivője, a kiüritett kancsók hőse volt.

Pár nappal később véletlenül egy idegen jött az egyik törzsvendéggel a sörcsarnokba.

— Látja ön azt a nagy sovány férfit ott a billardasztal mellett — szólt az utóbbi az idegenhez, ujjával tiszteletteljesen az emlitett férfira mutatva — ez a „Numa Egeria nymphánál“ czimü szindarabnak a jelenkor legszebb művének szerzője, X . . ., iró.

IV.

Ha az ember Paginini ügyességével játszik folyton egy huron, ez untig elég arra, hogy nevet szerezzen magának.

Három hónappal később a mi emberünk módot talált arra; hogy belekeveredjék egy becsületbeli ügybe.

Párbaj! Ez a legjobb ajánlólevél.

Mert másnap minden lapban e jelentést lehetett olvasni:

E héten majdnem párbaj volt két drámiró közt.

Francziaország most tán egyik kitünőségének elvesztét sirathatná, ha a segédek erélyes fölléptének nem sikerült volna a feleket kibékiteni.

Nekik köszönhető, hogy az egész ügy barátságos lakomával lőn befejezve.

Nem dicsérhetjük eléggé a két fél segédeinek tapintatos magatartását e kényes ügyben, s azt hiszszük szabad, sőt kötelességünk a neveiket a nyilvánosságra hoznunk.

A segédek: . . . és X . . ., az iró.

V.

A név tehát már megvolna. A mi hősünknek most már csak folytatnia kell, a mint kezdte. S ő folytatja is.

Ha valahol mozgalom indul meg, hogy egy hazai vagy idegenen költőnek diszes irószert nyujtsanak át a tisztelet jeléül;

Ha gyülést rendeznek egy szükölködő zongoraművész javára;

Ha adományokat gyüjtenek egy mozdonyról lezuhant gépész segélyezésére:

Ő mindig ott van az elsők közt. Vezetékneve, keresztneve, és társadalmi állása ott áll a névsor elején, olyképen, hogy az egész Európa elolvashatja:

X . . ., iró . . . két franc ötven centime.

VI.

A nemzet nagyjainak egyikét temetik!

Ő előrelátta a gyászesetet, ő várta, ő majdnem kivánta azt.

Ez jelentőségteljes nap. Gyorsan a leghatásosabb jelmezt, oly öltözéket, melylyel leginkább magára vonhatja a résztvevők figyelmét.

Mert szükséges az, hogy mindenki tudakozódjék:

— Úgyan kicsoda az az ur ott a fekete bársonynadrágban és kifogástalan nyakkendővel?

— Nem tudom.

— Bizonyosan irodalmi ember . . .

— Valóban . . . most jut eszembe, ugy hallottam, hogy a szinház számára dolgozik.

— Ne mondja! Mindjárt gondoltam.

Nagyon kivánatos, hogy valamely hirlaptudósitó meghallja e megjegyzéseket, hogy kérdezősködjék, s följegyezze a bársonynadrágos ember nevét.

Szükséges végre, hogy másnap az összes hirlapok tudósitásai egyhangulag ismételjék:

„A mérhetetlen tömegben, mely a halotti kocsit a temetőbe vitte, ott láttuk többek közt X . . . urat, az iró t . . . stb.“

VII.

Ilymódon az élelmes ember széleskörü ismeretséget szerzett. Egy tárczairó néhányszor dominózott vele.

A tárczairónak itt ott adomákat kell alkalmaznia.

Kire vonatkoztassa azokat?

A költött nevek lejárták magukat Rossini, Méry, Siraudin, Edmond About nem tudtak a közszükségletnek megfelelő elegendő szót előteremteni.

Egyszer is, másszor is kölcsönzött név tolakodik az iró tolla hegyére.

Jelenleg novellán dolgozik, mely igy kezdődik:

„Tudja ön? kérdé valaki X . . .-től, az irótól . . .“

VIII.

És Numa Egeria nymphánál? Mi lett belőle ily körülmények közt? Ne beszéljünk róla! Ez életének a fordulópontja.

Eleinte Rachelnek szánta a nympha szerepét; de jelenleg a Théâtre Français nincs a szerepre alkalmas művésznő.

Az Odéon-szinház Ligiert akarta szerződtetni Numa szerepére, de Ligier gyengélkedik.

A Porte Saint-Martinnál kérdezősködött Mélingue után; de Mélingue nem szaval verset.

Majd fölajánlotta Egeria szerepét Laurent asszonynak, de a zsugori sajnálta a hatvanezer francot, mibe a pompás jelmezek és elmaradhatatlan diszletek kerültek volna.

Jelenleg különben arra vár, hogy Gounod igéretéhez képest megirja a Sophokles módjára közbeszurt karok zenekiséretét.

Mig erre vár, megvetésével illeti irótársait, kik megbuktatására szövetkeztek.

Mert tudják azt, hogy el vannak veszve azon a napon, melyen e név olvasható egy szinlapon: X . . ., iró.

IX.

Jelenleg ő az, ki a szinházi rovatot vezeti egy soha meg nem jelenő nagy folyóiratban; ő az, ki a vezérczikket irja egy politikai lapban, melyet betiltottak; ő az, ki már tiz éve olvassa egy zsebkönyv korrekturáját, mely soha sem fog megjelenni.

Ő az! Mindig ő!

Ki tehát ő?

Mi ő? Honnan jő? Miből él?

Én nem tudom, ti nem tudjátok, senki sem tudja.

De azért meg lehettek róla győződve, hogy halála után pompás sirverset olvashattok sirkövén, melyen művészi vésésben ez lesz olvasható:

Itt nyugszik X . . . iró.

Franciából: Zoltán Vilmos.

VEGYESEK.

Brilliáns és gyémánt ékszerek, uri és női aranylánczok, legszebb és legfinomabb arany és ezüst órák, ezüst evőkészletek és disztárgyak. Arany karlánczok és jegygyürük, úri és női gyürük, brillians opal, corall és granat nyakfűzérek, franczia salon iroda és ébresztő órák gyári áron kaphatók **Schönwald Imre** ékszerésznél Király-utcza Hattyu épület.

Közgazdaság.

A keresk.- és iparkamara évi jelentéséből.

Nagyon czélszerünek és utánzásra méltónak bizonyult Olaszhonban a sulymérték alkalmazása, melynek behozatala a nálunk divó ürmérték helyébe szintén felette kivánatos. A vevő megkapja minden körülmények között a számlázott

mennyiséget, a mi nálunk a hordók ürmértékének kisebbedése következtében nincsen meg. A magyar tengerhajózási társaság a kereskedelem szállitási követelményének nem felelt meg eléggé, az árukat a kellő gyorsasággal továbbitani képes nem volt, és a küldeményeknél oly nagymérvü hiányok voltak észlelhetők, hogy ma már biztositó-társaság nem találkozik, a mely az „Adria"-val szállitmányozandó árukat biztositaná. A vámkezelés és vasuttal való továbbitás Fiumében a rendezett kereskedelem jogos követelményeinek nem felel meg. Az áruk gyakran egész igazolatlan módon kezeletlen feküsznek a kikötőben és nemcsak a rossz időjárásnak, hanem számitáson kivül eső jelentékeny mellékköltségeknek is vannak kitéve. Kevéssé biztató a személyszállitás is; — a személyszállitó hajók rosszak, ritkán és nem a megkivántató pontossággal közlekednek. Égető szükség, hogy az intéző körök ez irányban javulást eszközöljenek, mert különben a fiumei forgalmat Triesztbe terelendjük.

A borkereskedelemre hátrányosan és terhelőleg hat az uj regale és fogyasztási adótörvény; a bor és szeszkészleteknek folytonos bejelentése, valamint a borkezelés ellenőrzése olyannyira időtrabló és a gyakorlatban oly nehezen keresztülvihető, hogy a borkereskedők kényszeritve vannak a regalebérlővel egyezségre lépni. Ezen egyezségi összegek jelentékeny adószámba mennek, a mit a kormány e törvényekkel elérni aligha akart; kivánatos volna tehát, hogy eme amúgy is mindenképen terhelt üzletágnak sorsán könnyebbittessék.

A műborgyártásról szóló törvényjavaslat sem korszerü, sem pedig jogosult. E törvényjavaslatnál fogva termelő és kereskedő mint két ellenséges fél állanak egymással szemben. Termelőink egy része, nevezetesen azok, a kik nagyobb borkészlet felett rendelkeznek és azt túlmagas árakon értékesiteni szeretnék, túladni rajta azonban a közönséges napiárakon nem akarnak, a borpancsolásnak tulajdonitják, hogy boraikat nem értékesithetik.

90-től 92-ig abnormalis viszonyaink voltak, a melyekben a termelés a szükségletet nem fedezte és minthogy a 20 aranyforintnyi vámtétel mellett idegen országokból való behozatalra még gondolnunk sem lehetett, nálunk a bor zárt termék volt, melynek ára csakis a csekély készletek folytán volt oly magasra felcsigázható. A legközönségesebb borok árban 100—200%-al emelkedtek. Ezen árszökkenés a termelők eszményét képezte, azonban az azután bekövetkezett rohamos árcsökkenést nem az olasz borok behozatala által megváltozott viszonyoknak, hanem csakis a borpancsolásnak tulajdonitották. A bor eme megdrágulását a fogyasztó közönség kevésbbé jó szemmel nézte. A magas árak a középosztálynak, a munkásnak és a falusi népnek a borivást lehetetlenné tevék, pedig éghajlati viszonyaink ép úgy, mint szükségleti viszonyaink a borfogyasztást megkövetelik. Termelőink — a mig bortermelésünk sikert mutatott fel — a legalacsonyabb árak mellett is kielégitő haszonra tettek szert, kedvezőtlen termelési viszonyok mellett azonban még a legtulzottabb árak sem lesznek képesek szomoru sorsunkon javitani.

Kedvelt jelszó különben az is, hogy szőlőink ujjáalkotására alacsony árak mellett gondolnunk sem lehet. E nézet is helytelen. Tekintsünk csak a franczia-boni viszonyokra. Az ujjátermelt szőlők nem drágábbak most sem, mint a phylloxera pusztitásai előtt és a termelő fárdozásának jutalmát megtalálja ép úgy, mint azelőtt. A magyar borkereskedelem helyét a nemzetközi verseny terén mindenkor becsülettel megállotta, tehát megérdemli, hogy megbecsüljük, legalább úgy, mint termékkereskedelmünk bármely más ágát. A Franczia-, Német-, Spanyol- és Olasz-, szóval minden kulturállam büszke borkereskedelmére, csak nálunk gyanusittatik és rágalmaztatik a borkereskedelem. A tervezett bortörvénynyel ajtót nyitunk a denunciálónak, a rosszakaratu rágalmazásnak, rosszul fizetett, valamint elbocsájtott alkalmazottak boszuterveinek. A kikerülhetetlen elemezési hibáktól eltekintve, vegytanunk eddig a fejlődésnek ama fokán nem áll, hogy a hamisitásokat kétségtelenül kideritse és ily hibákért számosan ártatlanul fognak bünhődni.

Mily nehéz lesz olasz borokkal vegyitett borainknál a természetes borokat a hamisitványoktól megkülönböztetni. Volt alkalmam olasz állami elemezési hivatal elemezési bizonyitványát látnom, melyekben vegyileg a mieinkkel össze nem hasonlitható borok kitünő természetes boroknak nyilvánittattak, mig nálunk vegyész nem találkoznék, a ki ily tartalmu bort tőke termékének deklarálna. Ha pedig a mieinkkel vegyittetnek és igy kerülnek vegyelmezés alá, úgy a fogságbüntetés már elejétől kezdve biztos. Hogy védekezzék továbbá a kereskedő hamisitások előtt a termelőnél való bevásárlás alkalmával? A bevásárlás nagyobbára őszszel a forrás megszüntével történik. A nagykereskedő üzletének kiterjedettsége következtében bevásárlásait személyesen nem végezheti, hanem azt közegekre bizni kénytelen, kik sem a vegytanhoz, sem pedig a vegyelmezéshez nem értenek; feltéve ennek ellenkezőjét, akkor sem elemezhetnék a veendő borokat, minthogy csekély keresetüknél fogva idejük nagyon drága. Az ily módon vásárolt borok a nagykereskedőnél nagy hordókban egyenlősittetnek és csak az első fejtés után vizsgáltatnak meg fejlődésük tekintetében. A vegyelmezés gyakorlatilag még ekkor is keresztülvihetetlen. Ha már most ezen borok között hamisitottak is vannak, a kereskedő legyen ezért felelős? Ez a szabad kereskedelemre csakis károsan hathat. A borkereskedelmet kivételes törvény hatálya alá helyezni nem szabad; műbortörvény a szóban forgó törvényjavaslattal egyértelemben egy borfogyasztó államnak sincs; értelme volna egy élelmezési czikket védő törvénynek, mely mind ama hamisitók ellen irányulna, kik polgártársaik egészsége ellen vétkeznek. Ha termelési viszonyaink nem javulnak, úgy a szegény nép érdekében kivánatos volna Franczia-honhoz hasonlóan a gyümölcs — a petiotbor és vin de raisin forgalomba hozatalán lenditeni, minthogy ezek a pálinkánál és más káros hatásu italoknál még mindig egészségesebb italoknak tekinthetők, és országos terményeinknek előnyös értékesitését elősegitik.

A külföldi borok tömeges behozatala kivánatossá teszi, hogy városunk a már oly régóta hiába kérvényezett vámhivatalt megkapja; ebbeli kérvényünknek jogosságát a vámhivatali statisztika teljesen bizonyitani fogja. Méltánytalan eljárásnak nevezhető, hogy helybeli nagykereskedők vámhivatal kedvezményben nem részesittetnek s kérelmükkel elutasittatnak. A vámhitelt alkotó törvény tulajdonképpen a kereskedelem közvetlen segélyezését czélozza, nem pedig azt, hogy az egyes előnyben részesitett bankok haszonnal járó üzletágát képezze. Már pedig ez ideig csakis ilyenek kaptak jelentékeny vámhitelt, abból jelentékeny hasznot huzva, mig az erre hivatott kereskedő a legritkább esetben — Pécsett egyáltalán nem — lett ezen előnyre érdemesitve. Oda kellene tehát hatni, hogy a vámhitel a helybeli nagykereskedőknek könnyen és bőven bocsájtassék rendelkezésükre. A helybeli pályaudvar, kiválóan azonban a raktárak a nagy áruforgalomnak nem felelnek meg. A beérkező és elküldendő áruk legcsekélyebb része helyezhető el a raktárakban; legnagyobb része szabad ég alatt hever, kitéve az időjárás valamint rosszakaratu egyenek kárositásának. A kezelési közegek elégtelenek és a gyakran felhalmozott munkát feldolgozni képtelenek. Ez irányban a gyors segély nagyon kivánatos. Minden ideérkező kocsirakomány bor után lerakás, vám és behozatali borvám fejében körülbelül 6 forint szedetik be, a mi egyes nagyobb czégeknél évente 1000 frton felüli külön megadóztatásnak felel meg.

A kiadó üzenete.

Moldvába. A küldött 10 frankot megkaptuk és nyugtatjuk. Ez év végéig még 1 frt 48 kr. jár.

Laptulajdonos: NAGY FERENCZ. Felelős szerkesztő: HAKSCH LAJOS.

NYILT-TÉR.*)

[redacted]

Dr. Egry Dezső
köz- és váltó-ügyvéd
ügyvédi irodája
Pécsett apácza-utcza 17-ik szám alatt van.

[redacted]

Gyakornok
azonnal fölvétetik.
Molnár Mihály
ügynöksége
PÉCSETT.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Hirdetések:

825. szám.
1893. a.

Hirdetmény.

A műszaki tanácsos úr 1893. évi julius hó 13-án kelt 337. számu rendeletével a **budapest-eszéki** államút 180.604 szakaszán lévő

8. számu u. n. Czigány hid

helyreállitását **1753 frt 08 kr.** összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálat foganatositásának biztositása czéljából az **1893. évi julius hó 31-ik napjának d. e. 10 órájára a baranyavármegyei m. kir. államépitészeti hivatal helyiségében** tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel elátott zárt ajánlataikat a **kitüzött nap d. e. 10 órájáig** a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépitészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Pécsett 1893. julius 15.

Baranya megyei m. kir. államépitészeti hivatal.

Vasuti vendéglő megnyitása.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Baranya-Szentlőrinczen** az **indóháznál ujonnan épült** és **szálló szobákkal** ellátott

vendéglőt

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg berendeztem.

Legfőbb törekvésem oda irányul **jó ételekkel** és **italokkal** a legolcsóbb árbani pontos kiszolgálása által a n. t. vendégeim igényeit teljesen kielégiteni, miért is kérem számos látogatások által üzletemnek szives pártfogását.

Az ünnepélyes megnyitás f. hó 22-én este 8 órakor lesz **Mískolczi Géza** pécsi zenekara közreműködése mellett.

Bar.-Szentlőrincz julius hó 19 én.

Mély tisztelettel

Hüber József

vendéglős.

Sörtelepeket

kiván felállitani délmagyarország legnagyobb és legrégibb versenyképes sörfőződéje magyarhon minden városában. Jégverem és megfelelő biztositék megkivántatik.

Szives ajánlatok **Dratsay Lajos Arad,** czimzendők.

Nyugdijasok és tisztviselőknek!

Pécsett, Miklós-utcza 17-ik számu ház, mely ***kerttel*** van összekötve, jutányos föltételek mellett eladó, esetleg bérbeadó. Értekezhetni az ott lakó tulajdonossal.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely **babkávé izü.** Ez azon el nem ért előnyt nyujtja, hogy a pótlékmentes vagy szurrogátokkal kevert babkávé káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal **izletesebb** és mellette **egészségesebb** és **táplálóbb** kávé készithető. — **Fölülmulhatatlan** mint pótlék a babkávéhoz. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betegeknek. — **Utánzatoktól** óvakodni kell. — **Fél kiló 2 ,, kr.** — **Mindenütt kapható.**

Valódi csak fehér csomagokban, **Kneipp plébános** úr arczképével, mint védjegygyel.

A Baranyamegyei hitelintézet mint részvénytársaság

Pécsett

közhirré teszi, hogy részvényeire a második 20%-os az az részvényenkint

o. é. husz forintos

befizetés 1893. évi szeptember hó 1—15-ig teljesitendő a társaság pénztáránál Pécsett, a mikor az ideiglenes részvények kiadatnak.

Pécsett, 1893. julius 19-én.

Az igazgatóság.

Világhirü

a

„Les Dernières Cartouches és Lohengrin“

féle szivarkapapir

Braunstein frères gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A **Braunstein frères** czég csakis **Gassicourtban** (S. és O.) **francziaországban** létező saját **papirgyárának** készitményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerü a legújabb elveken alapúló berendezett telep készitményei a papiripar diadalának tekinthetök.

A szivarkapapir és szivarkahüvely clárusitására szánt gyáriraktár helysége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches“ féle papirból készitett valódi franczia **szivarkapapir**, valamint valódi franczia **szivarkahüvely**, melynél minden papírtok a **„Braunstein Frères“** czéget viseli,

Pécsett Alt és Böhm és Reinfeld A. uraknál kaphatók.

Minden tévedés elkerülése miatt kényszeritve látjuk magunkat kijelenteni, miszerint a

„CONCORDIA“

felvételi irodája **Kis-tér 11-ik számu** Tichi-féle (azelőtt Tallián-féle) házban van, ahol a n. t. közönség megrendelései elfogadtatnak és jól, pontosan és olcsón szolgáltatnak ki.

Miután mi eddig semmiféle fiókosztályt nem állitottunk föl, úgy a megrendeléseket csakis rendezőnk **Engelmann Károly** úr vállalhatja el.

Kiváló tisztelettel,

„Concordia“

I-ső pécsi temetkezési vállalat.

Krisztián József és társai, Schubársky János, Fischer Simon.

WÁGNER MANÓ

tan- és nevelöintézete

Rákospalotán (Budapest mellett).

Az intézet egy előkészitő tanfolyam, 6 polgári és 8 gymnasiumi osztályból áll.

Szervezete, tanterve és teljes felszerelése a modern paedagogiái elveknek teljesen megfelel. Kitünő és buzgó tanerőkről gondoskodtam. A tanitás a legjobb módszer és állami tantervek szerint történik. **Különös gond fordittatik a növendékek szellemi kiképeztetése mellett azok testi fejlődésére, mely czélra ritka segédeszközül szolgál a 6 holdra kiterjedő árnyékos parknak testgyakorló és labdázótere, valamint a jó táplálék és kitünő ivóviz. Katonai gyakorlatok.** Rendszeres kirándulások. — Növendékek, nemzetiség és vallaskülönbség nélkül, 6 éves korúktól vétetnek fel. A tanév szeptember hó 1-én kezdődik és junius hó 30-án végződik. Bővebb értesitéssel és prospektussal készséggel szolgál a nevelőintézet igazgatósága.

Rákos-Palota (Budapest mellett, posta-, vasuti- és távirdai állomás a Budapest-Bécs felé vezető vasuti vonalnál).

WÁGNER MANÓ igazgató-tulajdonos.

6616. sz.
tkv. 1893.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Farkas Lajos végrehajtatónak Laurencsics József végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Szederkény községben fekvő a szederkényi 363. számu tjkvben felvett I. 74 b hszsz. 32 sz. házból, udvar-kertből alperest illetet felére az árverést 216 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1893. évi szept. hó 16. napján d. e. 10 órakor Szederkényben a község biró házánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 21 frt 60 krt, készpénzben, vagy az 1881. 60. törvény czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tvszék mint tlkvi hatóság. 1893. évi április hó 6. napján.

Lukrits István,
kir törvényszéki biró.

A nm. vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium és a főtisztelendő pécsegyházmegyei hatóság rendelete alapján.

Árlejtési hirdetmény.

A berkesdi rom. kath. templom 24.226 frt 70 kr. előirányzott költséggel ujonnan épittetik.

Felhivatnak tehát mindazok, a kik ezen munkálatokat elnyerni óhajtják, hogy készpénzben avagy állampapirokban leteendő **2423** frt bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat **legkésőbb 1893. évi aug. 6.-ának déli 12 órájáig** a berkesdi róm. kath. plébániai hivatalnál benyujtsák.

Ezen épitkezés elvállalására csak szakértők és az ily épitkezések vezetésére jogositottak pályázhatnak.

A pályázati és vállalkozási feltételek, tervek és költségvetés a berkesdi rom. kath. plébániai hivatalnál betekinthetők. A jelentkezők közöl való tetszés szerinti szabad választási jog fenntartatik.

Kelt Berkesden 1893. julius 11.

Szuly József
plébános.

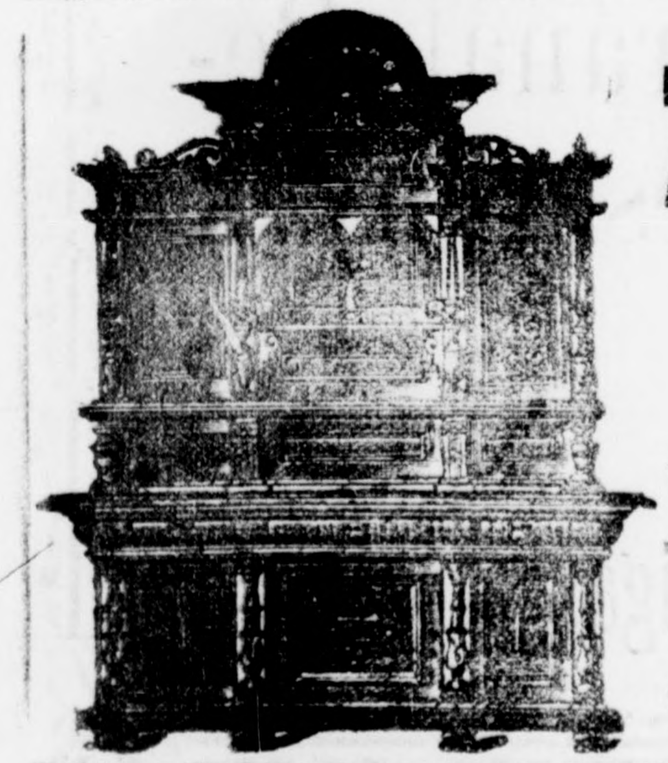

ZSOLNAY IMRE butorraktára és mühelye

(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utcza 11. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stylszerüen berendezett **alvó-, disz-** és **ebédlő-szobák**, mindennemü **fa-, vas-** és **kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók**, és minden e szakmába vágó czikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly **jutányosan** eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécsett, 1893.